

แนวทางการจัดทำโครงการการเคลื่อนไหว และออกกำลังกาย

รองศาสตราจารย์ ดร.ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพชร

โรงเรียนทุกระดับมีนโยบายส่งเสริมกิจกรรมการออกกำลังกาย โดยการจัดตั้งชมรมเกี่ยวกับสุขภาพ ชมรมกีฬา รวมทั้งมีแผนงานและโครงการประจำปีเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพพลานามัย เนื่องจากการส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนตามแนวทฤษฎีพุทฺพิญญา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพและความสามารถตามความถนัด และความต้องการของตนเองมีใช้เห็นที่สติปัญญาอย่างเดียว โดยมีการพัฒนาสมรรถภาพสมอง ทั้งซีกซ้ายและซีกขวาให้เกิดความสมดุล มีการผสมผสานกัน และมีความพร้อมมากขึ้น ได้แก่ การจัดหาหน้าดื่มสะอาดปราศจากเชื้อโรคและให้เด็กดื่มน้ำมากๆ รับประทานอาหารถูกหลักโภชนาการ ฟังดนตรีจังหวะช้าๆ การบริหารสมอง สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และให้โอกาสผู้เรียนมีส่วนร่วม และมีส่วนเลือกตามความสนใจของตนเอง ในบทนี้กล่าวถึงโครงการเคลื่อนไหวร่างกายและออกกำลังกายในโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา ที่มีการจัดดำเนินโครงการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อให้ครูมีความรู้และความเข้าใจในการจัดทำโครงการให้มีประสิทธิภาพ ประสบความสำเร็จและสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม

การเรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกาย โดยการจัดโครงการเคลื่อนไหวร่างกายและออกกำลังกายในโรงเรียน เพื่อช่วยส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียน ให้เต็มเต็มความสามารถในการเรียนรู้ด้านต่างๆ ได้ดีขึ้น

โครงการ หมายถึง แผนย่อยซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของแผนงาน หรือ เป็นกลุ่มของกิจกรรมที่จะดำเนินการในระยะเวลาที่กำหนด เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ของแผนงานที่ได้ระบุไว้ โดยทั่วไปโครงการประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย วิธีการ การจัดการบริหารโครงการ ปัจจัยในการดำเนินการโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการ และระยะเวลาในการดำเนินโครงการ²

โครงการเคลื่อนไหวและออกกำลังกายในโรงเรียนประกอบด้วย

1. **ชื่อโครงการ** คือ บทย่อที่สั้นที่สุดของเนื้อหาสาระของโครงการ บอกให้ทราบว่าจะทำอะไร ลักษณะใด กับกลุ่มเป้าหมายใด ที่ไหน ทำอย่างไร และจะวัดผลประเมินผลแบบใด เช่น โครงการชั๊บกาย หายชั่วโง่ สำหรับนักเรียนประถมศึกษา

2. ลักษณะโครงการ ระบุว่าเป็นโครงการใหม่หรือโครงการต่อเนื่อง เป็นโครงการภายใต้แผนงานใด บอกประเภทของโครงการตามลักษณะที่ดำเนินงาน เช่น โครงการการทดลองพัฒนาบุคลากร

3. หลักการและเหตุผลของโครงการ หรือความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาอันนำไปสู่ที่มาของโครงการ ระบุสถานการณ์ทั่วไป ปัญหา บอกความคิด วิธีคิด ความจำเป็นที่ต้องจัดทำโครงการ อ้างอิงข้อมูลจากสถิติ ระเบียบ กฎหมาย แผนนโยบาย ประกอบเหตุผล ทำไมต้องทำ ถ้าไม่ทำโครงการจะเกิดผลเสีย สูญเสียประโยชน์หรือมีโทษอะไร ทำแล้วได้ประโยชน์อะไร

4. วัตถุประสงค์ สิ่งที่ต้องการ หรือจุดหมายปลายทางของโครงการต้องชัดเจน จำเพาะเจาะจง ความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ วัดและประเมินผลได้

5. เป้าหมาย ระบุสิ่งที่มุ่งหวังของโครงการในเรื่องปริมาณ คุณภาพ ข้อมูลต้องมีลักษณะเป็นปรนัยมากที่สุด

6. ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้เกี่ยวข้อง บุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ผู้รับผิดชอบ ออกระบุตามภารกิจ เช่น ที่ปรึกษาโครงการ ผู้อำนวยการโครงการ หน่วยงานรับผิดชอบ (เจ้าของเรื่องหรือผู้สนับสนุน)

7. วิธีดำเนินการ บอกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มต้นจนจบโครงการ ระยะเวลาทำงาน บอกสภาพงาน อาจใช้ผังข่ายงาน (Flow chart) แผนภูมิแสดงขั้นตอนการดำเนินการ

8. ระยะเวลาดำเนินการ กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดโครงการ ก็เดือน ก็ปี

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ ถ้าวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้บรรลุความสำเร็จ ผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้น หรือผลผลิต (out put) และผลกระทบต่อการดำเนินการดำเนินโครงการ หรือผลลัพธ์ (outcome) ผลที่คาดว่าจะได้รับจะต้องระบุตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินผล

10. งบประมาณ คำนึงถึงทุกกิจกรรมที่ดำเนินงาน รวมทั้งการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล

ตัวอย่างโครงการเคลื่อนไหวและออกกำลังกายที่ได้จัดขึ้นในโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล ประถมศึกษา และมัธยมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำโครงการหรือการจัดเก็บข้อมูลเพื่อวิจัยในชั้นเรียนหรือในสถานศึกษาได้อย่างมั่นใจขึ้น

ตัวอย่าง โครงการออกกำลังกายในระดับก่อนประถมศึกษา³

โครงการ “การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นอนุบาล 2”

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมสุขภาพ มีตัวบ่งชี้ที่สำคัญสามารถตรวจสอบได้ง่าย คือ น้ำหนักและส่วนสูงต้องมีความสัมพันธ์กันตลอดไป ในช่วงอายุ 4 ขวบ ขึ้นไป อัตราการเพิ่มความสูงจะมากกว่าประมาณ 5 - 7 เซนติเมตรต่อปี ซึ่งเกิดจากมีมวลกระดูกที่ดีและแข็งแรงโดยมีปัจจัยที่มีผลต่อความสูง ได้แก่ กรรมพันธุ์ โภชนาการ ฮอร์โมน การออกกำลังกาย รวมทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิตใจ สำหรับการส่งเสริมสุขภาพ และทดสอบสมรรถภาพทางกายจะทำให้ทราบถึงระดับความสามารถหรือสมรรถภาพทางกายในแต่ละด้าน อีกทั้งมีความสัมพันธ์กับระบบอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย อาทิ ระบบกล้ามเนื้อ ระบบหายใจ ระบบประสาท ระบบไหลเวียนโลหิต ตลอดจนระบบอื่นๆ หากระบบใดระบบหนึ่งเกิดขัดข้องก็จะเป็นเหตุให้สมรรถภาพทางกายทั่วไปลดลง และเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548
2. เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา อายุ 4 - 6 ปี ของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2543

ผู้รับผิดชอบ อาจารย์ประจำชั้นอนุบาล 2 และครูพี่เลี้ยง

วิธีดำเนินงาน

โครงการนี้เป็นการทดสอบสมรรถภาพทางกาย และจัดโปรแกรมการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักเรียนชาย และหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี จำนวน 35 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่

1. แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียน ระดับก่อนประถมศึกษา ประกอบด้วย รายการทดสอบ 4 รายการ ได้แก่ (1) นิ่งก้มตัว (2) ยืนเขย่งปลายเท้า (3) ยืนกระโดดไกล และ (4) ริ่ง 20 เมตร
2. กิจกรรมการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย โดยใช้อุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ นาฬิกาจับเวลาบอกทศนิยม 2 ตำแหน่ง เครื่องวัดความอ่อนตัว ตลับเมตร ไม้บันทึกผล การทดสอบสมรรถภาพทางกายและข้อมูลทางสถิติด้านอายุ น้ำหนัก และส่วนสูง

ระยะเวลาดำเนินการ

ระยะเวลาในการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

1. การทดสอบสมรรถภาพทางกายก่อนการจัดโปรแกรมสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย 1 ครั้ง ระยะเวลา 50 นาที

2. การสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย ระยะเวลา 10 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที แบ่งเป็นคาบละ 25 นาที

3. การทดสอบสมรรถภาพทางกายภายหลังการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย 1 ครั้ง ระยะเวลา 50 นาที

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบระดับสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2

2. ทราบผลการเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา อายุระหว่าง 4 - 6 ปี

3. จากผลการทดสอบสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงสมรรถภาพทางกายของนักเรียนและใช้เป็นแนวทางในการวางแผนของครูผู้สอน ในการส่งเสริมสุขภาพและสมรรถภาพทางกาย และการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเพศ และวัยของนักเรียน

การติดตามและประเมินผล

1. ประเมินจากแบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา

2. ประเมินจากเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา อายุระหว่าง 4-6 ปี ของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2543

3. ประเมินจากกิจกรรมการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกาย

ตัวอย่างโครงการการสร้างเสริมสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นอนุบาล 2

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2

2. เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษา อายุระหว่าง 4 - 6 ปี ของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2543

กลุ่มตัวอย่าง การประเมินครั้งนี้มีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 35 คน เป็นนักเรียนชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 เป็นนักเรียนชาย อายุ 5 ปี จำนวน 10 คน อายุ 6 ปี จำนวน 8 คน นักเรียนหญิง อายุ 5 ปี จำนวน 5 คน และอายุ 6 ปี จำนวน 12 คน (ดูตารางที่ 1)

1. โปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกาย เช่น เกมวิ่งไล่จับ เกมกระโดดข้ามสิ่งกีดขวาง เกมการทรงตัว และเกมลูกบอล เป็นต้น
2. แบบทดสอบสมรรถภาพทางกายของนักเรียนก่อนประถมศึกษา จำนวน 4 รายการ
  - 2.1 ความอ่อนตัว ใช้การนั่งก้มตัวไปข้างหน้า
  - 2.2 การทรงตัว ใช้การยืนเขย่งปลายเท้า
  - 2.3 ความเร็ว ใช้การวิ่ง 20 เมตร
  - 2.4 กำลังกล้ามเนื้อ ใช้ยืนกระโดดไกล

การวิเคราะห์ข้อมูล ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และทดสอบด้วยค่า “ที”

การแปลผลข้อมูล เปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียน อายุระหว่าง 4 - 6 ปี ในเขตการศึกษา 1 - 12 และเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 12,000 คน ของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2543

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของน้ำหนักและส่วนสูงของนักเรียนชาย - หญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปีที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548

นักเรียน (35 คน)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)		ส่วนสูง (เซนติเมตร)	
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD
นักเรียนชาย อายุ 5 ปี (10 คน)	18.20	1.81	111.60	3.5
นักเรียนชาย อายุ 6 ปี (8 คน)	23.25	9.04	114.13	6.17
นักเรียนหญิง อายุ 5 ปี (5 คน)	19.40	1.14	109.20	3.63
นักเรียนหญิง อายุ 6 ปี (12 คน)	21.25	3.67	113.92	6.08

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพทางกายก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชายและหญิง

รายการ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
นักเรียนชาย (18 คน)						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	105.19	16.10	112.72	11.40	-2.23	.04*
นั่งก้มตัว (ซม.)	2.50	4.30	5.50	3.42	-4.03	.00*
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.18	0.51	4.89	0.32	2.86	.01*
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	21.48	17.62	31.84	22.14	-1.57	.14
นักเรียนหญิง (17 คน)						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	106.38	15.15	114.18	11.00	-3.24	.01*
นั่งก้มตัว (ซม.)	4.65	5.01	5.95	5.73	-2.46	.03*
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.15	0.59	4.86	0.49	3.27	.01*
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	20.54	15.82	35.98	22.26	-3.71	.00*

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพทางกายก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนชาย อายุ 5 - 6 ปี

รายการ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
นักเรียนชาย อายุ 5 ปี						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	111.65	8.91	115.40	12.35	-0.90	.39
นั่งก้มตัว (ซม.)	4.40	4.33	6.50	3.21	-2.16	.06
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.26	0.59	4.85	0.35	2.48	.04*
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	24.94	22.80	27.70	12.13	-0.39	.70
นักเรียนชาย อายุ 6 ปี						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	97.13	19.84	109.38	9.81	-2.29	.06
นั่งก้มตัว (ซม.)	0.13	3.04	4.25	3.45	-3.78	.01*
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.09	0.39	4.93	0.30	1.53	.17
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	17.16	6.84	37.00	30.75	-1.70	.13

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสมรรถภาพทางกายก่อนและหลังการทดลอง
ของนักเรียนหญิง อายุ 5 - 6 ปี

รายการ	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t	Sig
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
นักเรียนหญิง อายุ 5 ปี						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	106.10	20.19	109.40	11.37	-0.45	.67
นั่งก้มตัว (ซม.)	5.20	1.64	6.00	1.41	-0.69	.53
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.41	0.49	5.06	0.46	1.91	.13
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	21.72	16.28	31.49	22.32	-2.48	.07
นักเรียนหญิง อายุ 6 ปี						
ยืนกระโดดไกล (ซม.)	104.70	15.54	115.10	11.19	-5.94	.00*
นั่งก้มตัว (ซม.)	3.90	6.37	5.60	7.53	-3.29	.01*
วิ่ง 20 เมตร (วินาที)	5.20	0.54	4.84	0.50	5.02	.00*
ยืนเขย่งปลายเท้า (วินาที)	19.02	17.62	33.13	14.86	-3.41	.01*

สรุปผลการศึกษา

1. การเปรียบเทียบสมรรถภาพทางกายก่อน และหลังการฝึกกิจกรรมเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชายและหญิง อายุระหว่าง 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาล 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2548 (ดูตารางที่ 2 - 4)

นักเรียนชายและหญิง ระดับชั้นอนุบาล 2 สมรรถภาพทางกายมีการพัฒนาดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ทุกตัวแปร ยกเว้นนักเรียนชายมีเวลาในการยืนเขย่งปลายเท้าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

นักเรียนชาย อายุ 5 ปี สมรรถภาพทางกายมีการพัฒนาการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ วิ่ง 20 เมตร (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 5.26 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 4.85 วินาที) และมีการพัฒนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ยืนกระโดดไกล (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 111.65 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 115.40 เซนติเมตร) นั่งก้มตัว (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 4.40 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 6.50 เซนติเมตร) และยืนเขย่งปลายเท้า (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 24.94 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 27.70 วินาที)

นักเรียนชาย อายุ 6 ปี สมรรถภาพทางกายมีการพัฒนาการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ นั่งก้มตัว (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 0.13 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 4.25 เซนติเมตร) มีการพัฒนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ยืนกระโดดไกล (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 97.13 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 109.38 เซนติเมตร) วิ่ง 20 เมตร (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 5.09 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 4.93 เซนติเมตร) และยืนเขย่งปลายเท้า (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 17.16 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 37.00 วินาที)

นักเรียนหญิง อายุ 5 ปี สมรรถภาพทางกายมีการพัฒนาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ กระโดดไกล (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 106.10 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 109.40 เซนติเมตร) นั่งก้มตัว (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 5.20 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 6.00 เซนติเมตร) วิ่ง 20 เมตร (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 5.41 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 5.06 วินาที) และยื่นแขนปลายเท้า (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 21.72 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 31.49 วินาที)

นักเรียนหญิง อายุ 6 ปี สมรรถภาพทางกายมีการพัฒนาการดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ได้แก่ ยืนกระโดดไกล (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 104.70 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 115.10 เซนติเมตร) นั่งก้มตัว (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 3.90 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 5.60 เซนติเมตร) วิ่ง 20 เมตร (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 5.20 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 4.84 วินาที) และยื่นแขนปลายเท้า (ค่าเฉลี่ย_{ก่อน} = 19.02 ค่าเฉลี่ย_{หลัง} = 33.31 วินาที)

2. ผลการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชาย - หญิง อายุ 5 - 6 ปี เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานสมรรถภาพทางกายของนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาของกรมพลศึกษา ปี พ.ศ. 2543

นักเรียนชายและหญิง อายุ 5 ปี มีสมรรถภาพทางกายอยู่ในระดับดี ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัว ความเร็ว และการทรงตัว

นักเรียนชาย อายุ 6 ปี มีสมรรถภาพทางกายอยู่ในระดับดี ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ การทรงตัว และอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ความอ่อนตัว ความเร็ว

นักเรียนหญิง อายุ 6 ปี มีสมรรถภาพทางกายอยู่ในระดับดี ได้แก่ ความแข็งแรงของกล้ามเนื้อ ความอ่อนตัว ความเร็ว และการทรงตัว

ตัวอย่างโครงการการออกกำลังกายในระดับมัธยมศึกษา⁴

โครงการ “ส่งเสริมความเป็นเลิศทางกีฬา”

หลักการและเหตุผล

การส่งเสริมและฝึกฝนทักษะให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษทางด้านกีฬา เพื่อไปแข่งขันกีฬาในรายการต่างๆ ภายนอกสถานศึกษานั้น เป็นการสร้างชื่อเสียงให้กับตนเอง ครอบครัวและสถานศึกษา และส่งผลให้เกิดแรงจูงใจให้ครู นักเรียน เกิดความรักและภาคภูมิใจในสถาบัน อีกทั้งได้รับสิทธิประโยชน์จากการศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่ให้สิทธิพิเศษ สำหรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษาได้จัดโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศทางด้านกีฬาขึ้น เพื่อสรรหานักเรียนที่มีความสามารถพิเศษมาฝึกฝน จนมีทักษะ ความชำนาญและเป็นนักกีฬาของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. นักเรียนได้รับการส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพทุกด้าน
2. นักเรียนมีบุคลิกภาพ และสุขภาพพลานามัยดี
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีความเป็นเลิศด้านกีฬาและร่วมแข่งขันทั้งภายในและนอกโรงเรียน
4. เพื่อให้นักเรียนรู้จักการทำงานเป็นทีม และมีน้ำใจนักกีฬา

หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
2. รองหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา
3. คณะครูกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

วิธีดำเนินการ

ชื่องาน/โครงการ/กิจกรรม

1. ประชาสัมพันธ์
2. รับสมัครและคัดเลือกนักกีฬา
3. เตรียมทีม เก็บตัวนักกีฬาและฝึกซ้อม
4. สมัครเข้าร่วมแข่งขันรายการต่างๆ
  - กีฬากองทัพอากาศ
  - กีฬานักเรียนกรมพลศึกษา
  - กีฬานักเรียนกรุงเทพมหานคร
  - กีฬาชิงถ้วยพระราชทาน
  - คัดเลือกเป็นนักกีฬาเยาวชนประเทศไทย
5. ประเมินผลโครงการ/กิจกรรม

ผลที่ได้รับ (ทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ)

1. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้ร่วมโครงการ
2. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน เล่นกีฬาเป็น และสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน
3. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน มีบุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬา

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

1. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษาร้อยละ 90
2. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. นักเรียนมีพลานามัยที่ดีผ่านเกณฑ์การประเมินด้านสุขภาพ
4. ผลการแข่งขันกีฬา ได้รับเกียรติบัตรและถ้วยรางวัล

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ได้ร่วมโครงการ
2. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน เล่นกีฬาเป็น และสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียน
3. นักเรียนจำนวนไม่น้อยกว่า 200 คน มีบุคลิกภาพ คุณธรรมจริยธรรม มีน้ำใจนักกีฬา
4. นักเรียนปฏิบัติตามระเบียบวินัยของสถานศึกษาร้อยละ 90
5. นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด
6. นักเรียนมีพละนาามัยที่ดีผ่านเกณฑ์การประเมินด้านสุขภาพ
7. ผลการแข่งขันกีฬา ได้รับเกียรติบัตรและถ้วยรางวัล

การติดตามและประเมินผล

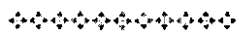
1. ประเมินจากความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียน
2. ประเมินจากผลการแข่งขันกีฬารายนอกโรงเรียน
3. ประเมินจากแบบสอบถามความคิดเห็น
4. ประเมินจากแบบประเมินผลโครงการ/กิจกรรม.

**“สุขภาพ เด็กไทย โรคภัยไม่เบียดเบียน
หากเด็กได้พากเพียร หมั่นออกกำลังกาย”**

เอกสารอ้างอิง

- 1,2. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (บรรณาธิการ) “ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา” **รวมบทความทางการประเมินโครงการ**. ชุดรวมบทความเล่มที่ 4 กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
3. ถนอมวงศ์ กฤษณ์เพ็ชร, ศรีนรงค์ ประทีปสุข, บุรณศรี สุทธิไวยกิจ, ปรีณดา เดชชีวานุกูล, นุชรา สวยสุข และวุฒิชัย ทาทอง. **การศึกษามูลของการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักเรียนชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนสวนหลวง กรุงเทพมหานคร**. สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.
4. **โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน. แผนปฏิบัติการปีงบประมาณ 2549**. กรุงเทพมหานคร : เอกสารอัดสำเนา ม.ป.ป.

**จะเกิดปัสุข
เมื่อร่างกายเบาบาง
นลัษการออกกำลัษกาย**

